

Vergaderjaar 2017–2018

34 960 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat voor het Deltafonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2	De productartikelen	4
2.3	Bijlagen	11
	A. Verdiepingsbijlage	11
	B. Projectoverzichten	22

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende suppletoire begroting voor het Deltafonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de BOR zijn in de rijksbegrotingsvoorschriften 2017 uniforme ondergrenzen opgenomen, welke worden gehanteerd bij het toelichten van begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel. Op basis van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009; Kamerstukken II 2009–2010, 32 123 A, nr. 8);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige

looptijd tot en met 2030 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparaagraaf uit de begroting lenM voor 2013).

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2018 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepingsslag bijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsslag bijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze (meerjarige) MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen als de mutatie,
  - van een wijzigingen groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Voorjaarsnota 2018 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht.

De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste suppletoire mutaties 2018 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2018		1.090,8	1.090,8
– Belangrijkste suppletoire mutaties			
Kaderrelevante mutaties			
1) Saldo 2017			28,1
Verwerking saldo 2017 op de artikelen		27,5	– 0,6

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
2)	Enveloppe Natuur en waterkwaliteit	39,3	39,3
3)	Naar PF: Ooijen-wanssum	- 35,6	- 35,6
4)	Herverkaveling BRO Diversen	- 7,5 0,5	- 7,5 0,5
Stand 1e suppletoire begroting 2018		1.115,0	1.115,0

Toelichting

- 1) De begroting van het Deltafonds vertoont over het jaar 2017 een voordelig saldo van circa € 28,1 miljoen. Dit saldo wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2018 als verhoging van de ontvangsten geboekt op het artikelonderdeel 18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen. In dit wetsvoorstel is naast deze ontvangstenverhoging ook het volledige voordelig saldo op de juiste uitgaven- en ontvangstenartikelen (producten) begrotingstechnisch verwerkt.
- 2) Dit betreft de verhoging van het Deltafonds met € 175 miljoen van een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Deze middelen (39,3 mln. in 2018, 90,8 in 2019 en 44,9 in 2020) worden ingezet voor de aanpak van chemische stoffen uit wateren opgaven voor natuur en waterkwaliteit in grote wateren zoals gemeld in de Kamerbrief (TK 27 625 nr. 422).
- 3) Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds ten behoeve van een bijdrage aan de provincie Limburg in de voorbereiding- en uitvoeringskosten Ooijen Wanssum.
- 4) Dit betreft de overboeking van de reservering Basisregistratie ondergrond (BRO) naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (€ 6,477 miljoen) in het kader van de herverkaveling en de overboeking naar hoofdstuk XII (€ 1 miljoen) aangezien vanuit hier bij tweede suppletoire wet 2017 voor € 1 miljoen aan dekking was voorzien.

2.2 De productartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer). In de verdiepingsbijlage is een meerjarige mutatietabel opgenomen op artikelonderdeelniveau met daarbij de aansluiting tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

1 Investeren in waterveiligheid	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	276.534	0	276.534	495.771	772.305	- 62.452	- 87.921	3.010	- 2.538
Uitgaven	526.713	0	526.713	- 79.868	446.845	- 33.349	- 38.349	- 25.061	33.665
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>89%</i>		<i>89%</i>		<i>71%</i>				

1 Investeren in waterveiligheid	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
<i>1.01 Grote projecten waterveiligheid</i>	352.422	0	352.422	26.232	378.654	0	0	0	0
1.01.01 Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	201.768	0	201.768	20.933	222.701				
1.01.02 Programma HWBP-2 Rijksprojecten	63.803	0	63.803	- 3.357	60.446				
1.01.03 Ruimte voor de rivier	78.758	0	78.758	5.658	84.416				
1.01.04 Maaswerken	8.093	0	8.093	2.998	11.091				
<i>1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid</i>	169.799	0	169.799	- 110.004	59.795	- 33.349	- 38.349	- 25.061	33.665
1.02.01 Verkenningen en planuitwerkingsprogramma – waarvan bijdrage aan agentschap RWS	401		401	112	513	112	112	112	
1.02.02 Realisatieprogramma	112.238	0	112.238	- 52.979	59.259	30.292	9.900	- 13.890	34.275
1.03 Studiekosten	4.492	0	4.492	3.904	8.396	0	0	0	0
1.03.01 Studie en onderzoekskosten	4.492	0	4.492	3.904	8.396				
1.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0				
<i>1.09 Ontvangsten Investeren in waterveiligheid</i>	197.844	0	197.844	- 743	197.101	0	0	0	0
1.09.01 Ontvangsten waterschappen HWBP-2	116.437	0	116.437	1.849	118.286				
1.09.02 Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	0	0	0				
1.09.03 Ontvangsten waterschappen nHWBP	58.118	0	58.118	- 944	57.174				
1.09.04 Overige ontvangsten nHWBP	0	0	0	- 617	- 617				
1.09.05 Overige aanleg ontvangsten	23.289	0	23.289	- 1.031	22.258				

Verplichtingen

Op de verplichtingen vinden bij Voorjaarsnota in grote lijnen drie mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 496 miljoen. Een verhoging als gevolg van de technische verwerking van het verplichtingensaldo 2017 (€ 659 miljoen) met daartegenover verlagingen als gevolg van per saldo negatieve bijstellingen op diverse projecten om aan te sluiten bij de actuele projectplanningen en uitgavenramingen (- € 127 miljoen) en overboeking, via het Provinciefonds) van het project Ooijen-Wanssum naar de provincie Limburg (- € 106,7 miljoen, waarvan - € 35,6 miljoen in 2018)

De per saldo negatieve bijstellingen hebben met name betrekking op de volgende projecten:

- Ruimte voor de rivier - € 78,6 miljoen
- HWBP-2 Rijksprojecten - € 8,9 miljoen
- IJsseldelta fase 2 - € 12,0 miljoen
- Pannerdensch kanaal, kribverlaging - € 11,7 miljoen
- HWBP Rijksprojecten - € 12,0 miljoen

1.01 Grote projecten waterveiligheid

De verhoging van dit artikelonderdeel bij Voorjaarsnota met € 26,2 miljoen is het gevolg van de verwerking van het saldo 2017.

1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid

Op dit artikelonderdeel vinden bij Voorjaarsnota in grote lijnen drie mutaties plaats die in 2018 per saldo leiden tot een verlaging van € 110 miljoen. De verlaging bestaat uit overboeking ad € 106,7 miljoen, waarvan € 35,6 miljoen in 2018, naar de provincie Limburg (via het Provinciefonds) met betrekking tot het project Ooijen-Wanssum en een overboeking naar het Ministerie van BZK in het kader van de herverkaveling ad € 18,6 miljoen met betrekking op de omgevingswetgeving. Deze middelen stonden geserveerd in 2029 op artikel 5 van de investeringsruimte en zijn middels een kasschuif naar 2018 geplaatst. Daarnaast leidt de verwerking van het saldo 2017 tot een verlaging van € 54,9 miljoen.

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

2 Investeren in zoetwater- voorziening	Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amende- ment	Stand vastge- stelde begro- ting	Mutaties 1 ^e supple- toire begro- ting	Stand 1 ^e supple- toire begro- ting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	8.516	0	8.516	26.487	35.003				- 65
Uitgaven	21.863	0	21.863	15.950	37.813	0	0	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>27%</i>				
<i>2.01 Aanleg waterkwantiteit</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.01.01 Verkenningen en planuitwerking waterkwantiteit	0	0	0	0	0				
2.01.02 Realisatieprogramma waterkwantiteit	0	0	0	0	0				
<i>2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening</i>	<i>18.913</i>	<i>0</i>	<i>18.913</i>	<i>15.365</i>	<i>34.278</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.02.01 Verkenningen en planuitwerking zoetwater- voorziening	0	0	0	9.500	9.500				
– waarvan bijdrage aan agentschap RWS	0	0	0	0	0				
2.02.02 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	18.913	0	18.913	5.865	24.778				
<i>2.03 Studiekosten</i>	<i>2.950</i>	<i>0</i>	<i>2.950</i>	<i>585</i>	<i>3.535</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.03.01 Studie en onder- zoekskosten Deltapro- gramma	2.950	0	2.950	585	3.535				
2.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0				
<i>2.09 Ontv. Inv. in Water- kwant. en zoetwatervoorz.</i>	<i>3.041</i>	<i>0</i>	<i>3.041</i>	<i>1</i>	<i>3.042</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.09.01 Ontvangsten zoetwatervoorzieningen	3.041	0	3.041	1	3.042				
2.09.02 Overige ontvangsten	0	0	0	0	0				

Verplichtingen

De verhoging van het beschikbare verplichtingen bedrag bij voorjaarsnota met € 26,5 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017.

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De verhoging van het beschikbare bedrag bij voorjaarsnota met € 15,4 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017.

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

3 Beheer, onderhoud en vervanging	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	163.977		163.977	21.718	185.695	212	4.947	14.799	- 52.928
Uitgaven	188.765		188.765	12.518	201.283	2.533	7.222	15.000	- 33.665
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>100%</i>				
3.01 Watermanagement	7.111		7.111		7.111				
3.01.01 Watermanagement	7.111		7.111		7.111				
– waarvan bijdrage aan agentschap RWS	7.111		7.111		7.111				
3.02 Beheer en Onderhoud	181.654		181.654	12.518	194.172	2.533	7.222	15.000	- 33.665
3.02.01 Waterveiligheid	122.834		122.834		122.834				
– waarvan bijdrage aan agentschap RWS	122.834		122.834		122.834				
3.02.02 Zoetwatervoorziening	21.093		21.093		21.093				
– waarvan bijdrage aan agentschap RWS	21.093		21.093		21.093				
3.02.03 Vervanging	37.727		37.727	12.518	50.245	2.533	7.222	15.000	- 33.665
3.09 Ontvangsten									
3.09.01 Ontvangsten									

Verplichtingen

De verhoging van het beschikbare verplichtingen bedrag bij voorjaarsnota met € 21,7 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017 (€ 5,7 miljoen) en een actualisatie van de verplichtingen (€ 16,0 miljoen). De voornaamste verplichtingenbijstelling doet zich voor op het vervangingsbudget waar de verplichtingenbedragen in overeenstemming worden gebracht met de meerjarige kasbedragen. Daarnaast worden verplichtingen bedragen naar voren gehaald ten behoeve van het project groot variabel onderhoud Stuwten Lek.

3.02 Beheer en onderhoud

De verhoging van het beschikbare bedrag bij Eerste suppletoire wet met € 11,5 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017. Daarnaast worden middels het programma Vervanging en Renovatie (VenR) de belangrijkste opgaven aangepakt. Deze verjonging, vernieuwing en verduurzaming van de infrastructuur is recent ook aan de Tweede Kamer gemeld (2017–2018, 29 385, nr. 95). De komende jaren betreft het tranche 4 van het VenR programma, waarin meerdere projecten gebundeld worden voorbereid en uitgevoerd. Ter financiering hiervan worden beschikbare gelden middels een kasschuif binnen het Deltafonds naar de juiste jaren gebracht.

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletioire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletioire begroting	Stand 1 ^e suppletioire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	669.330		669.330	6.604	675.934				
Uitgaven	47.730		47.730	- 507	47.223				
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>11%</i>				
<i>4.01 Experimenteerprojecten</i>									
<i>4.01.01 Experimenteerprojecten</i>									
<i>4.02 Geïntegreerde contractvormen/PPS</i>	<i>47.730</i>		<i>47.730</i>	<i>- 507</i>	<i>47.223</i>				
<i>4.02.01 Geïntegreerde contractvormen/PPS</i>	<i>47.730</i>		<i>47.730</i>	<i>- 507</i>	<i>47.223</i>				
<i>4.09 Ontvangsten experimenteerartikel</i>									
<i>4.09.01 Ontvangsten experimenteerartikel</i>									

Verplichtingen

De verhoging van het beschikbare verplichtingen bedrag bij voorjaarsnota met € 6,4 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017.

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletioire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletioire begroting	Stand 1 ^e suppletioire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	304.729	- 28.510	276.219	21.356	297.575	12.280	12.590		
Uitgaven	304.609	- 28.510	276.099	21.081	297.180	12.280	12.590		
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>99%</i>				
<i>5.01 Apparaat</i>									
<i>5.01.01 Staf Deltacommissaris</i>									
<i>5.01.02 Apparaatskosten RWS</i>	<i>230.529</i>		<i>230.529</i>	<i>562</i>	<i>231.091</i>	<i>12.280</i>	<i>12.590</i>		
<i>– waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>1.790</i>		<i>1.790</i>	<i>562</i>	<i>2.352</i>				
<i>– waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>228.739</i>		<i>228.739</i>		<i>228.739</i>	<i>12.280</i>	<i>12.590</i>		
<i>5.02 Overige uitgaven</i>	<i>64.200</i>		<i>64.200</i>	<i>167</i>	<i>64.367</i>				
<i>5.02.01 Overige netwerkgebonden uitgaven</i>	<i>62.197</i>		<i>62.197</i>		<i>62.197</i>				
<i>– waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>62.197</i>		<i>62.197</i>		<i>62.197</i>				
<i>5.02.02 Programma-uitgaven DC</i>	<i>2.003</i>		<i>2.003</i>	<i>167</i>	<i>2.170</i>				
<i>5.02.03 Overige uitgaven</i>									
<i>5.03 Investeringsruimte</i>	<i>9.880</i>	<i>- 28.510</i>	<i>- 18.630</i>	<i>20.352</i>	<i>1.722</i>				
<i>5.03.01 Programmeeruimte</i>	<i>9.880</i>	<i>- 28.510</i>	<i>- 18.630</i>	<i>20.352</i>	<i>1.722</i>				
<i>5.03.02 Beleidsruimte</i>									

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
<i>5.09 Netwerkgebonden kosten en overige ontvangsten</i>									
5.09.01 Overige ontvangsten									
5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen				28.149	28.149				
5.10.01 Voordelig saldo Deltafonds				28.149	28.149				

Verplichtingen

Op de verplichtingen vinden bij Voorjaarsnota in grote lijnen drie mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 21,4 miljoen. Een verhoging als gevolg van de technische verwerking van het saldo 2017 (€ 10,5 miljoen), een verhoging ad € 18,6 miljoen in verband met de overboeking van de Omgevingswetgeving naar minBZK in het kader van de herverkavelling met daartegenover een verlaging als gevolg van de overboeking van de naar minBZK (€ 6,477 miljoen) en naar hoofdstuk XII (€ 1 miljoen) van de reservering Basisregistratie ondergrond (BRO).

5.01 Apparaat

De verhoging van dit artikelonderdeel in 2019 en 2020 heeft vloeit voort uit het toevoegen van de gelden voor natuur en waterkwaliteit conform het regeerakkoord Rutte III (TK 27 625 nr. 422) Dit betreft capaciteit voor het programma Grote Wateren. Inzet van de overige middelen voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord worden toegelicht bij artikel 7.02 en 7.03.

5.03 Investeringsruimte

De verhoging van het beschikbare bedrag bij voorjaarsnota met € 20,4 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017 (€ 9,1 miljoen) en verhoging van € 18,6 miljoen vanuit latere jaren om het negatieve bedrag welke is ontstaan na de verwerking van de herverkaveling met het Ministerie van BZK te corrigeren en een verlaging van € 7,5 miljoen als gevolg van de overboeking van de naar minBZK (€ 6,477 miljoen) en naar hoofdstuk XII (€ 1 miljoen) van de reservering Basisregistratie ondergrond (BRO).

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

6 Bijdragen t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Ontvangsten	918.443	- 28.510	889.933	- 3.669	886.264	60.451	14.551	- 10.061	
<i>6.09 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII</i>	<i>918.443</i>	<i>- 28.510</i>	<i>889.933</i>	<i>- 3.669</i>	<i>886.264</i>	<i>60.451</i>	<i>14.551</i>	<i>- 10.061</i>	
<i>6.09.01 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII</i>	<i>918.443</i>	<i>- 28.510</i>	<i>889.933</i>	<i>- 3.669</i>	<i>886.264</i>	<i>60.451</i>	<i>14.551</i>	<i>- 10.061</i>	

De neerwaartse bijstelling van de ontvangsten is het gevolg van de overboekingen met de begroting Hoofdstuk XII. De belangrijkste overboekingen worden toegelicht in paragraaf 2.1. Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties.

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen € 1.000)

7 Investeren in waterkwaliteit	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)				
Verplichtingen	37.591		37.591	59.696	97.287	99.215	34.320	- 5.421	
Uitgaven	29.648		29.648	55.024	84.672	78.987	33.088		
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>		<i>100%</i>		<i>10%</i>				
<i>7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water</i>	<i>25.676</i>		<i>25.676</i>	<i>14.363</i>	<i>40.039</i>				
<i>7.01.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water</i>	<i>25.676</i>		<i>25.676</i>	<i>14.363</i>	<i>40.039</i>				
<i>7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit</i>	<i>777</i>		<i>777</i>	<i>30.298</i>	<i>31.075</i>	<i>36.837</i>	<i>4.238</i>		
<i>7.02.01 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit</i>	<i>777</i>		<i>777</i>	<i>3.498</i>	<i>4.275</i>	<i>9.832</i>	<i>4.238</i>		
<i>- waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>	<i>768</i>		<i>768</i>	<i>9</i>	<i>777</i>	<i>9</i>	<i>241</i>		
<i>7.02.02 Planuitw. Overige aanlegproj. Waterkwaliteit</i>		<i>- 28.510</i>	<i>- 28.510</i>	<i>26.800</i>	<i>- 1.710</i>	<i>27.005</i>			
<i>7.03 Studiekosten waterkwaliteit</i>	<i>3.195</i>		<i>3.195</i>	<i>10.363</i>	<i>13.558</i>	<i>42.150</i>	<i>28.850</i>		
<i>7.03.01 Studiekosten waterkwaliteit</i>	<i>3.195</i>		<i>3.195</i>	<i>10.363</i>	<i>13.558</i>	<i>42.150</i>	<i>28.850</i>		
<i>7.09 Ontvangsten investering in waterkwaliteit</i>				<i>460</i>	<i>460</i>				
<i>7.09.01 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit</i>				<i>460</i>	<i>460</i>				

Verplichtingen

Op de verplichtingen vinden bij Eerste suppletoire wet in grote lijnen drie mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 59,7 miljoen. Een verhoging als gevolg van de technische verwerking van het saldo 2017 (€ 37,3 miljoen), een verhoging ad € 39,3 miljoen in verband met

toevoeging van middelen voor lenW uit de Regeerakkoordmiddelen voor Natuur en Waterkwaliteit en daarnaast een verlaging ad € 16,7 miljoen in verband met de Kaderrichtlijn Water (KRW) 2e en 3e tranche waar het verplichtingenbudgetten voor de projecten Herstel gebied Brunnemond, Houtribdijk en vispassages en Cortenoever doorschuiven naar latere jaren.

7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

De verhoging van het beschikbare bedrag bij voorjaarsnota met € 14,4 miljoen heeft betrekking op de technische verwerking van het saldo 2017 (€ 14,1 miljoen) en verhoging van € 0,3 miljoen in verband met een bijdrage van de Provincie Gelderland en Staatsbosbeheer aan de KRW welke aan het uitgavenbudget wordt toegevoegd.

7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit

Dit betreft de verhoging van het Deltafonds van een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. De middelen die hier staan worden ingezet voor de opgaven voor natuur en waterkwaliteit in grote wateren zoals gemeld in de Kamerbrief (TK 27 625 nr. 422). Inzet van de overige middelen voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord worden verantwoord op artikel 7.03 en 5.01.

7.03 Studiekosten waterkwaliteit

Middels de technische verwerking van het saldo 2017 wordt € 1,4 miljoen aan 2018 toegevoegd. Daarnaast wordt het beschikbare bedrag verhoogd met € 9,0 miljoen in verband met het de verhoging van het Deltafonds van een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. De middelen die hier staan worden ingezet voor de aanpak van chemische stoffen uit water zoals gemeld in de Kamerbrief (TK 27 625 nr. 422). Inzet van de overige middelen voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord worden verantwoord op artikel 7.02 en 5.01.

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonder-deelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2018 weergegeven. De mutaties 1e suppletoire begroting worden in de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveilig.	352.422	233.226	266.319	58.991	134.702	40.800	79.071	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2017: Investeren in waterveiligheid	26.232														
Mutaties Eerste Supplettoire wet 2018	26.232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveilig.	378.654	233.226	266.319	58.991	134.702	40.800	79.071	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	169.799	147.008	155.556	563.972	520.621	453.008	450.586	400.951	551.267	496.499	353.450	538.229	426.047	385.611	
Bijdrage van minLNV: VNSC	448	112	112	112	112										
Omgevingswetgeving naar BZK	0	- 18.630											18.630		
Ontvangsten Steenbekleding	30	30													
PF: Ooijen-Wanssum provincie Limburg	- 106.702	- 30.461	- 30.461	- 10.173											
Vervanging en renovatie	0	- 1.000	- 3.000	- 8.000	- 15.000	33.665	45.090	48.250	74.639	56.347	69.111	- 60.021	- 60.021	- 60.021	- 60.021
Saldo 2017: Investeren in waterveiligheid	- 54.909	- 54.909													
Mutaties Voorjaarsnota 2018	- 110.004	- 33.349	- 38.349	- 25.061	33.665	45.090	48.250	48.250	74.639	56.347	69.111	- 60.021	- 41.391	- 60.021	- 60.021
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 1.02 Ov.aanlegprojecten Waterveilig.	59.795	113.659	117.207	538.911	554.286	498.098	498.836	457.298	625.906	457.298	565.610	293.429	496.838	366.026	325.590
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	4.492	2.520	2.390	3.000	2.500	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Bijdrage Oosterschelde	- 36														
Saldo 2017: Investeren in waterveiligheid	3.590														
Staf DC/BOA	350														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	3.904	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	8.396	2.520	2.390	3.000	2.500	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Inv. in waterveiligheid	526.713	382.754	424.265	625.963	657.823	496.308	531.657	498.499	553.267	402.951	498.499	355.450	540.229	428.047	387.611
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Inv. in waterveiligheid	446.845	349.405	385.916	600.902	691.488	541.398	579.907	459.298	627.906	459.298	567.610	295.429	498.838	368.026	327.590

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid	197.844	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349
Ontvangsten Steenbekleding	30	30													
Saldo 2017: Investeren in waterveiligheid	-773	-773													
Mutaties Voorjaarsnota 2018		-743	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Inv.in waterveiligheid	197.101	162.258	189.557	155.170	151.456	151.348	151.348	151.348	145.948	151.348	151.349	151.348	151.349	151.349	151.349

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 2.01 Aanleg waterkwaantiteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 2.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 2.02 Overige waterinvest. zoetwatervoorz.	18.913	30.963	46.122	41.471	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0	0
Saldo 2017: Investeren in zoetwatervoorziening	15.365														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	15.365	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 2.02 BenO	34.278	30.963	46.122	41.471	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten	2.950	2.950	3.550	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2017: Investeren in zoetwatervoorziening	585														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten	3.535	2.950	3.550	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Inv. in zoetwatervoorziening	21.863	33.913	49.672	41.586	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Inv. in zoetwatervoorziening	37.813	33.913	49.672	41.586	458	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 2.09 Ontv. Inv. Waterkwaant. en zoetwatervoorz.	3.041	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2017: Investeren in zoetwatervoorziening	1														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten	3.042	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.111	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.108	7.108	7.108	7.308	6.908	6.908	6.908	6.908
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.111	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.083	7.108	7.108	7.108	7.308	6.908	6.908	6.908	6.908
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging	181.654	171.065	104.492	115.738	115.738	183.450	200.921	208.577	272.781	217.790	233.439	223.683	223.683	223.683	223.683
Saldo 2017: Beheer, onderhoud en vervanging	11.518														
Vervanging en renovatie	1.000	2.533	7.222	15.000	15.000	-33.665	-45.090	-48.250	-74.639	-56.347	-69.111	60.021	60.021	60.021	60.021
Mutaties Voorjaarsnota 2018	12.518	2.533	7.222	15.000	15.000	-33.665	-45.090	-48.250	-74.639	-56.347	-69.111	60.021	60.021	60.021	60.021
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud vervanging	194.172	173.598	111.714	130.738	130.738	149.785	155.831	160.327	198.142	161.443	164.328	283.704	283.704	283.704	283.704
Realisatie 2018 artikelonderdeel 3.02 Beheer en onderhoud	194.172	173.598	111.714	130.738	130.738	149.785	155.831	160.327	198.142	161.443	164.328	283.704	283.704	283.704	283.704
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 B&O en verv.	188.765	178.148	111.575	122.821	122.821	190.533	208.004	215.685	279.889	224.898	240.747	230.591	230.591	230.591	230.591
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 B&O en verv.	201.283	180.681	118.797	137.821	137.821	156.868	162.914	167.435	205.250	168.551	171.636	290.612	290.612	290.612	290.612
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 4 Experimenteren cf artikel III Deltawet

Artikel 4 Experimenteren c.f. art. III Deltabegroting	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonder- deel 4.01 Experimenteerprojecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 4.01 Exp.pro- jecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonder- deel 4.02 Geïntegreerde contractvormen/PPS	47.730	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004
Saldo 2017: Eperimenteren cf art III Deltawet	-507														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	-507	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 4.02 Geïnte- greerde contractvormen/PPS	47.223	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004
Totaal uitgaven stand ontwerpbegro- ting 2018 Exp. cf. art. III Deltabegro- ting	47.730	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Exp. cf. art. III Deltabegroting	47.223	217.358	233.980	216.936	44.729	53.630	5.280	5.280	5.280	5.280	5.280	65.851	3.004	3.004	3.004
Ontwerpbegroting 2018 artikelonder- deel 4.09 Ontvangsten exp.artikel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 4.09 Ontvang- sten exp.art.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 5 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven

Artikel 5 Netwerkbonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.01 Apparaat		230.529	225.771	223.015	219.791	210.625	211.038	213.930	215.792	220.328	220.327	220.351	220.351	220.351	220.351
Enveloppe Natuur en Waterkwaliteit	23.625	11.813	11.812												
Saldo 2017: Netwerkbonden kosten	1.245	467	778												
Mutaties Voorjaarsnota 2018		562	12.280	12.590	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.01 Apparaat		231.091	238.051	235.605	219.791	210.625	211.038	213.930	215.792	220.328	220.327	220.351	220.351	220.351	220.351
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		64.200	63.841	63.835	62.198	62.381	62.406	62.684	62.827	62.823	64.280	60.949	60.648	60.648	60.648
Bijdrage van EZK: Net Hollandse kust	39	39													
Saldo 2017: Netwerkbonden kosten	600	600													
Staf DC/BOA	- 472	- 472													
Mutaties Voorjaarsnota 2018		167	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		64.367	63.841	63.835	62.198	62.381	62.406	62.684	62.827	62.823	64.280	60.949	60.648	60.648	60.648
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte		9.880	9.880	9.380	5.810	0	0	0	0	114.010	94.072	227.975	254.633	372.485	412.921
Herverkaveling BRO (NvW)	- 34.950	- 9.880	- 9.380	- 5.810											
Omgevingswetgeving naar BZK (NvW)	- 18.630	- 18.630													
Min BZK: Herverkaveling BRO	- 7.477	- 7.477													
Omgevingswetgeving naar BZK	0	18.630											- 18.630		
Saldo 2017: BRO	7.477	7.477							4						
Saldo 2017: Netwerkbonden kosten	1.604	1.600													
Staf DC/BOA	122	122													
Mutaties Voorjaarsnota 2018		0	- 9.880	- 9.380	- 5.810	0	0	0	4	0	0	0	- 18.630	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte		1.722	0	0	0	0	0	0	4	114.010	94.072	227.975	236.003	372.485	412.921
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen		0	0	0	0	0	0	110.790	16.210	103.000	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 5 Netwerkgeloven kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.04 Reserveringen	0	0	0	0	0	0	0	110.790	16.210	103.000	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 Netwerkgelb.kosten en ov.uitg.	304.609	299.492	296.230	287.799	273.006	273.444	387.404	294.829	500.161	378.679	509.275	535.632	653.484	693.920	
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 Netwerkgelb.kosten en ov.uitg.	297.180	301.892	299.440	281.989	273.006	273.444	387.404	294.833	500.161	378.679	509.275	517.002	653.484	693.920	
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkgelb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkgelb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	28.149	28.149	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2018	28.149	28.149	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	28.149	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM		918.443	1.001.804	1.020.271	1.213.567	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777
Omgevingswetgeving naar BZK (NvW)	- 18.630	- 18.630													
Herverkaveling BRO (NvW)	- 34.950	- 9.880	- 9.880	- 9.380	- 5.810										
Bijdrage Oosterschelde	- 36	- 36													
Bijdrage van EZK: Net Hollandse kust	39	39													
Bijdrage van minLNV: VNSC	448	112	112	112	112										
Enveloppe Natuur en Waterkwaliteit	175.000	39.300	90.800	44.900											
Min BZK: Herverkaveling BRO	- 7.477	- 7.477													
PF: Ooijen-Wanssum provincie Limburg	- 106.702	- 35.607	- 30.461	- 30.461	- 10.173										
Mutaties Voorjaarsnota 2018		- 32.179	50.571	5.171	- 15.871	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 art.ond. 6.09 Ten laste van begroting lenM		886.264	1.052.375	1.025.442	1.197.696	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2018 Bijdr. andere begr. Rijk		918.443	1.001.804	1.020.271	1.213.567	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777
Totaal ontvangsten stand eerste supplettoire begroting 2018 Bijdr. andere begr. Rijk		886.264	1.052.375	1.025.442	1.197.696	1.096.404	951.382	1.042.378	1.042.891	1.039.337	1.029.308	1.011.652	1.158.107	1.163.777	1.163.777

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Artikel 7 investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	25.676	46.975	67.391	63.682	72.861	61.411	51.867	53.741	55.562	55.619	0	0	0	0	0
Ontvangsten KRW	327														
Saldo 2017: investeren in waterkwaliteit	14.036														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	14.363	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	40.039	46.975	67.391	63.682	72.861	61.411	51.867	53.741	55.562	55.619	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	777	777	21.170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enveloppe Natuur en Waterkwaliteit	71.375	36.837	4.238												
Saldo 2017: investeren in waterkwaliteit	- 2														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	30.298	36.837	4.238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	31.075	37.614	25.408	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit	3.195	4.645	5.545	9.950	8.450	8.100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enveloppe Natuur en Waterkwaliteit	80.000	42.150	28.850												
Saldo 2017: investeren in waterkwaliteit	1.363														
Mutaties Voorjaarsnota 2018	10.363	42.150	28.850	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	13.558	46.795	34.395	9.950	8.450	8.100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2018 investeren in waterkwaliteit	29.648	52.397	94.106	73.632	81.311	69.511	51.867	53.741	55.562	55.619	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2018 investeren in waterkwaliteit	84.672	131.384	127.194	73.632	81.311	69.511	51.867	53.741	55.562	55.619	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2018 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten KRW	327														
Saldo 2017: investeren in waterkwaliteit	133														

Artikel 7 investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Mutaties Voorjaarsnota 2018	460	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2018 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	460	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (1.01.01/02)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2021	2021	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	55	60	185	185			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	223	202	2.420	2.420			
Overige projectkosten (Programmabureau) afrondingen	5	4	45	45			
Programma	283	266	2.650	2.650			
Begroting (DF 1.01.01/02)	283	266					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR afrondingen	84	79	2.301	2.301			
Programma	84	79	2.301	2.301			
Begroting (DF 1.01.03)	84	79					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	1	3	152	152	2017/ 2024	2017/ 2024	
Zandmaas afrondingen	10	5	398	398	2020	2020	
Programma	11	8	550	550			
Begroting (DF 1.01.04)	11	8					

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)	Kasbudget 2018		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP					2020	2020	
HWBP Rijksprojecten	18	15	608	608			
HWBP Waterschapsprojecten	97	84	4.642	4.642			
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	11	7	80	80			
Maatregelen i.r.t. rivierverruiming	11	9	192	192	2020	2020	
Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium 2023	5	5	23	23			
Zandhonger Oosterschelde	11	7	11	11			
Projecten Noord-Nederland							
Primaire waterkering Vlieland	1	1	2	2	2018/ 2019	2018/ 2019	
Projecten Noordwest-Nederland							
Afsluitdijk	1		11	11	2022	2022	
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	1	1	19	19	2019	2019	
IJsseldelta 2e fase	19		93	93			
Monitoring Langsdammen Waal	3	2	5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten	3	2	1.168	1.168			
Dijkversterking en herstel steenbekleding af rondingen	9 - 1	9	823	823 - 4			
Programma	189	142	7.677	7.673			
Begroting (DF 1.02.02)	60	112					
Overprogrammering (-)	- 129	- 30					

Planuitwerkingsprogramma
Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Projecten Nationaal					
Reservering Areaalgroei	14	14			
Projecten Noordwest-Nederland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)	7	11			
Ambitie Afsluitdijk					
Projecten Zuid-Nederland					
Ooijen-Wanssum					2023
Meerkosten rivierverruiming Rijn en Maas	193	193			
Projecten Oost-Nederland					
IJsseldelta 2e fase	80	80			2022
Projecten Noord-Nederland					
Legger Vlieland en Terschelling					2017
Texel NIOZ	2	2			
Projecten Zuidwest-Nederland					
Zandhonger Oosterschelde (Roggenplaat)	1	1			2018
Totaal programma planuitwerking en verkenning	297	301			
Begroting DF 1.02.01	297	301			

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)</i>	Kasbudget 2017		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Nationaal						
Zoetwatermaatregelen	15	7	124	123		2021
Projecten Zuidwest-Nederland						
Besluit Beheer Haringvlietsluizen	9	7	76	76		2018
Ecologische maatregelen Markermeer	1	1	17	17		2021/ 2022
Afrondingen	- 1					
Programma	24	15	217	216		
Begroting (DF 2.02.02)	24	15				

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en planuitw.programma (2.02.01)</i>	Budget		Oplevering/ openstelling	Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig
Projectomschrijving				
Projecten Nationaal				
EPK Planuitwerking en verkenningen Zoetwatervoorziening				
Projecten Zuid-Nederland				
Roode Vaart	10	10		
Totaal programma planuitwerking en verkenning	10	10		
Begroting DF 2.02.01	10	10		

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Realisatieprogramma

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water (7.01.01)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget Openstelling		Toelichting	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projectomschrijving						
Projecten waterkwaliteit						
Projecten Nationaal						
KRW 1e tranche	6	5	40	40		
KRW 2e en 3e tranche af rondingen	34	21	576	576		2027
Totaal programma	40	26	616	616		
Begroting DF 7.01.01	40	26				

Mutaties Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Realisatieprogramma waterkwaliteit (7.02.01)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget Openstelling		Toelichting	
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projectomschrijving						
Projecten waterkwaliteit						
Projecten Nationaal						
Verruiming vaargeul Westerschelde	1	1	25	25		
Grote wateren	4		18			1)

<i>Realisatieprogramma waterkwaliteit (7.02.01)</i>	Kasbudget 2018		Projectbudget Openstelling			Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	
Projectomschrijving						
Projecten Noordwest-Nederland						
Natuurlijker Markermeer			7	8		
Projecten Zuidwest-Nederland						
Rijksstructuurvisie Grevelingen af rondingen	27		54			2)
Totaal programma	32	1	104	33		
Begroting DF 7.02.01						

Ad 1 en 2) Dit betreft de verhoging van het Deltafonds van een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Deze middelen worden ingezet voor de aanpak van chemische stoffen uit water en opgaven voor natuur en waterkwaliteit in grote wateren zoals gemeld in de Kamerbrief (TK 27 625 nr. 422).